

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancați nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimitează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schäfer, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Duncker, în Budapesta: A. F.
Goldberger, Eduard Bernat; în
București: Agenția Javaz, Suc-
cursiile de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o serie
garmond pe o colônă 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 2-a o
seală 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Unu exempliară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 22.

Brașov, Sâmbătă, 28 Ianuarie (9 Februarie)

1895.

Reservele lui Banffy și Sașii.

Brașov, 27 Ianuarie v. 1895

Atitudinea deputaților dietali sași față cu cabinetul Banffy nu numai că n'a însuflețit pe Sașii ardeleni, dăr nici măcar acea mulțumire și liniștire nu le-a adus-o, de care par a fi cuprinși acei deputați, cum se vede din cunoscuta lor declarație.

Lucrul acesta este ușor de explicat. Ori cât de „solemne” ar fi fost declarațiunile ministrului-președinte Banffy, că voiesce respectarea legii de naționalitate și că recunoște punctele programului poporal săsesc ca compatibile cu programul și cu direcțiunea, ce-o urmărește guvernul unguresc Sașii, pățiti cum sunt și ei, nu pot crede în sinceritatea lor.

Cu atât mai vârtos trebuie să se îndoiească ei în sinceritatea vorbelor ministrului-președinte, cu cât acesta a făcut acele declarații cu rezerve și clausule foarte îngrijitoare.

Scimă, că Banffy a vorbit în programul său de dezvoltare în direcțiune națională maghiară a statului, de cultivarea deosebită a caracterului lui maghiar unitar, și a declarat, că nu va concede această dezvoltare și cultivare să fie mărginită, eră pretensiunile îndreptate ale concetățenilor de altă limbă. pe baza legii dela 1868, le va considera, întru cât ele nu vor altera caracterul național unitar.

Prin rezervele și clausulele aceste, ceea ce dă Banffy cu-o mână, el ia cu altă mână îndreptat, așa că postulatul de căpetenie al amintitului program săsesc, de a se respecta leal și pe deplin legea existentă de naționalitate, devine cu totul iluzoriu.

Deputații sași nici că facu amintire în declara lor de rezerve și clausulele lui Banffy, par'că nici n'ar

esista. Noi credem, că le-au retăcut, nu pentru că n'ar pune preț pe ele, ci din simpla cauză, că, amintindu-le, ar fi răsturnat totă argumentațiunea lor, ce se basază pe presupusa recunoșcere din partea ministrului-președinte a legii de naționalitate și a programului săsesc.

Tăcerea deputaților sași asupra acestui punct capital din programul lui Banffy, de sigur că n'a contribuit la liniștirea Sașilor. Acesta o recunoște și organul lor din Sibiu „Sieb. d. Tageblatt”, care ia în apărare atitudinea deputaților sași. „Nu putem ascunde”, dize numita foia, „că decă acele restricțiuni (ale lui Banffy) în adevăr s'ar traduce în fapte, atunci recunoșcerea programului poporal săsesc și-ar pierde totă valoarea”.

Cu atât mai penibilă impresiune a trebuit să facă asupra cetitorului nepreocupat straniul mod în care aceeași foia într'un număr premergător caută să ștergă importanța restricțiunilor lui Banffy. „Adevărat”, dize, „că declarațiile solemne ale ministrului-președinte sunt de altă parte slabite prin rezerve și clausule. Dăr ar fi o mare orbire, când am voi să vedem numai pétra crudă, însă nu și arama ce este ascunsă în ea. Plusul și minusul în declarațiile ministeriale, cantărite unul față cu altul, se egalază”.

Cine va pute înțelege noima acestei cântărelă altfel, decât că prin ea voiesc să acopere numai politica impotentă și lipsită de demnitate, ce a înjugat pe deputații sași acum și la carul lui Banffy?

Nedumeririle și temerile, ce le-a produs între alegătorii sași cea mai nouă atitudine a deputaților lor, nu vor pute fi însă risipite cu astfel de apucături. Nu i va pute liniști nici asigurarea acestor deputați, că nu se vor crede orbesce

în Banffy și că vor „supraveghia” faptele lui în ce privesc dreptatea și echitatea promisă.

Am vădit cum au supraveghiat până acuma deputații sași faptele guvernului și ne putem prin urmare face o idee despre rezultatul ostenelelor lor în viitor.

Organul tinerilor sași „Kronstädter Zeitung” li-o spune verde, că în anii din urmă ei nu și-au implinită chiămarea în nici o privință. „Deputații noștri”, dize numita foia, „trebuie să fie anteluptătorii Germanilor, eră nu membri ai partidei liberale; ei n'au să facă parte din nici o partidă dietală existentă, pentru că toate sunt dușmanii noștri jurați; ei nu trebuie să se dea pe partea puterii, ci pe partea dreptului și de-ore-ce față cu naționalitățile nici una din partidele dietale nu reprezintă dreptul, locul lor în dietă poate fi numai în afară de partide, căci într'o înțelegere cu Maghiarii nu poate crede ați nici un om politic serios...”

Suntem curioși să vedem, ce vor mai dize și alegătorii sași, cari se vor întruni zilele viitoare în diferite cercuri, ca să asculte dările de seamă ale deputaților lor. Așa vor și ei că plusul și minusul din declarațiile lui Banffy se egalază unul cu altul?

„Partidul poporal” și Românii.

Am amintit în prim-articolul nostru de ieri, că foia clericală „Magyar Allam” a publicat o serie de 3 articuli cu iscălitura M. Agrippa. Etă între altele ce dize numitul autor, — care se dize a fi Român — în al II-lea articol:

Greutățile spriginirii partidului poporal din partea noastră și a rezolvării cestiunii naționalităților pe calea aceasta, sunt împreunate cu multe pedeci, dintre cari vom aminti aici vre-o câte-va.

1. Opiniunea maghiară nu poate pricepe, că noi naționalitățile putem veni și în ajutorul vre-unui partid maghiar. Pressa evreiască a pretins tot-deuna și pretinde și ați dela noi supunere necondiționată. Pretinde predarea necondiționată grației sale. Din cauză această stigmatizează apoi opiniunea publică, coruptă prin această pressă, pe fiă-care de nepatriotă, care cutază să stea cu noi de vorbă.

2. Mișcarea nu este destul de intensivă. Naționalitățile sunt prin ordinațiune excepționale eschise dela închegarea în partid, și fiind lipsă de formarea unui partid nou, aceea, cari sunt chiamați a aduce în îndeplinire acest lucru, după cât știu eu nici n'au fost provocați din partea partidului poporal, er în parte cei din temniță. Nu vă surprindă faptul, că trebuie să stea de vorbă cu aceea, cari sed în temnițele de stat. Toți sunt astu-fel de bărbați, al cărora cuvânt, în cestiunea aceasta, e de mare greutate pentru naționalități, și fără de ei puțin s'ar pute face. Întru cât îi cunoscem, nu utoezăm să dize, că ei nu ar fi dispuși să dea mână de ajutor într'implinirea cinstită a legii de naționalități și a sanării necasurilor celorlalte, conform împregirărilor.

3. Cea mai importantă pedecă a înțelegerei este, că partidul național român pretinde autonomia Transilvaniei. Acestă pretensiune însă nu este necondiționată. Naționalitățile pretind această, dreptă garanță pentru împlinirea legilor aduse și aducendo în favorul lor. Decă legea de naționalități s'ar amplifica corespunzător și s'ar adauge și sancțiune penală, nu cred, că Românii ar rămâne și mai departe aderenți serioși ai autonomiei Ardealului.

4. Trăindu-și sub guvernele trecute corupțiunea traiul, s'a înmulțit nu numai numărul ștreberilor, ci și alu fantasilor. În sinul maghiarismului aruncă valuri puternice șovinismul, care tinde să facă din fiă-care om un Maghiar, er în sinul românismului s'a răspândit ideea absurdă a unirei cu România. E apoi interesant să veți frecările acestor două ecescențe....

5) Nu este o mică greutate nici aceea,

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(15) (Urmare.)

Peste puțin timp urmă liniștea morții. Nu se mai aușiau nici câni, nici pcurar. Urcu dâlma de unde aveam să dau sémă, dăr ajuns în vârful ei încep să mă cuprindă temerea, că de voi fluera și inimicii mei vor fi în casă, atunci unde să intru, ce să mă fac? Îmi implântă lancea în pământ, mă rașim de ea și stau cu paciunță să mă bată ploia cum va vré, căci a ședé jos era cu neputință, fiind locul ud. Am stat mult în pozițiunea această, am schimbat de multe-ori din picioare, dăr în cele din urmă ne mai putend suferi această stare torturătoare, dau o fluierătură puternică, și noroc, că imediat mi să dădu răspuns, căci de n'ași fi fost audiat și de nu m'ar fi înțeles pcurarul, mai târziu ar fi fost imposibil să-i aud răspunsul, din cauză, că să treși

oeta de câni și făcea un șgomot asurzitor.

După răspunsul enigmatic al pcurarului eram convins, că la casa lui nu mă așteptă nici o primejdie, căci altfel omul meu de omenia nu mi-ar fi dat răspuns. Cu toate acestea nu m'am mișcat din pozițiunea mea, ci mi-am așintit ochi în direcțiunea de unde trebuia să vină pcurarul. Într'aceea mai aud o fluierătură la care răspund și eu, apoi aud ciopăitura picioarelor prin tină, ba și observu nu o figură, ci două. Pășesc și eu la vale și în scurt timp mă vedu stând vis-a-vis cu doi omeni, dintre cari pe unul îl șciam, că e pcurarul.

Mare mi-a fost mirarea, când în a doua figură recunoscu pe Vasile Popu.... acel nenorocit Vasile Popu, care a fost spândurat la Tergul-Mureșului.

— Dăr tu cum ai venit aci? îl întrebai.

— Precum sci, m'am fost dus să-mi vedu părinți, și simțindu-mă Ungurii din sat, au voit să mă prindă, dăr scăpând ați dimineț, ca prin pene, am voit să vin la d-vostre. Însă spre noocirea mea, un om mi-a spus, că acolo sunt cătane;

astfel am tras încoce, sosind aci cam de o oră, și era să mă omore câni de nu era d-lui afară, să mă scotă dintre ei. După acest scurt dialog am intrat câteș trei în locuința pcurarului, am cinat și noi ce-a mai rămas, și după ce ne-am făcut planul, ca în ziua următoare să mergă bătrâna în Chirileu la o rudeniă a sa, ne-am suit în podul grajdului spre culcare. Dômne, osteniș eram amândoi! și totuși n'am adormit până de cătră ziua, când am audit, că se depărtează turma.

Pote, că am durmit mult, că bătrâna suindu-se la noi cu mămăliga și brânză n'a spus, că ne-a mai cercetat odată, dăr vedându-ne, că odilnim, ne-a lăsat în pace. Acum ne împărtași, că a fost în Chirileu, a spus cumnatului meu unde suntem și au făgăduit, că vor trimite un om încoce, care să ne povestescă mai cu de-amănuntul cele întemplate.

XIII. Trecerea Mureșului acasă.

În 5 Septevre după-amiad a venit Sasu Iuon trimis de cătră fratele meu. El n'a adus pâne, slănină și puțin vinars; n'a adus și un număr din „Gazeta”.

Înainte de toate am percurs cu ochii „Gazeta”. Dumneșule! Din nici o parte nu se signalisa vre'o mișcare a Românilor. E lucru de desperat....

Solul nostru n'a povestit, că în 3 Sept. au fost citați mai mulți omeni la curte în St.-Paul, unde oficialii comitatului i-au tratat cu epetete de hoși, tâlhari, ciore etc., dicideându-le și amenințându-i, că vor ține soldații și o jumătate de an pe capul lor. La această omenie li-au răspuns, că n'au ce face.

— Ba aveți, seu aveți, mei tâlhari-lor, le răspuseră oficialii. De ce a-ți ascultat de răsvrătorul acela, și decă vreți să vă arătați omenie și ascultători de legi și porunci, atunci prindeți-l și-l dați pe mâna dreptății.

— Nu avem de unde-l prinde, măriile vostre, răspuseră omenii; că de când a eșit comisia din sat, s'a făcut și el nevedut.

— Îl scim noi unde se află, și de bună sémă nu va scăpa a-și lua răsplată. (Ei gândeau, că voi fi la fratele meu Ioan în Uiora care pe acel timp preția în acestu opid, și care a fost omorât de Unguri în timpul revoluțiunii. Acest

că nu ne cunoștem reciproc. Pentru scriitorii maghiari e limba și literatura română un satul boem. Scriitorii români perhoreșează traducerea scriitorilor maghiari. Dreptu are Moldovan Gergely, când dice, că Maghiarii punu mai mare pondă pe studiarea limbei și poporului țigănesc decât pe cunoșterea naționalităților din patriă.

6) Din aceste urmază, că nici nu ne stimăm reciproc bărbații. Széchényi, Deák, de abia numără ceva în ochii Românilor, ér numele lui Kossuth nici nu-i permis să-l exprimăm. Ér de altă parte presa maghiară stigmatizează de trădători de patriă pe toți acei bărbați români, fără excepție, cari lucră în interesul românime. Ambele partide uită, că nu e nimic perfectu pe pământ. Nici nu mai e necesar să spună, că între naționalități și poporul maghiar nu există vre-o relație mai cordială. Acesta numai atunci se va desvolta, când nu va mai fi cauză de gelosia și se voru cunoșce mai bine.

7) Este absolutu imposibilu, ca Români să între în activitate, înainte de a se revisui legea electorală. Legea electorală din Ardél e cauza acestei imposibilități.

8) Sistarea de legi de presă ardelenă, regularea prin legi a libertății de adunare, cu un cuvânt îndreptarea stărilor ardelenă, încă sunt lucruri, pe cari le-a promis guvernul, dér nu voesc să le deie. De aici isvoresce neîncrederea Românilor.

9) Presa, care sub influința capitalului jidovesc cultivă interesele jidovesci, încă îngreunează apropierea.

10) Preocupăunea pîtrunde și în astfel de cercuri, unde tôte au locu, numai acesta nu.

Pentru delăturarea acestor greutăți eumără aici vre-o câte-va mijloce:

1) Presa trebuie încredințată unor bărbați pricepători, nepreocupați și creștini.

2) Ne amănatu trebuie formatu în sinulă fiă-carei naționalități partidulu popularu și pentru acestu scopu e absolutu necesaru să ne puneră în legătură cu vre-o câți-va bărbați mai marcanți și nepreocupați ai naționalităților pentru ajungerea la o înțelegere comună.

3) Grățiă prizonierilor, precum a urgitat-o deja „Magyar Állam“ cu luni mai nainte.

4) Din partea Românilor să se declare, că renunță la autonomia Transilvaniei, decât se va amplifica și provede cu sancțiune penală legea de naționalități.

5) Înființarea unei reviste periodice politice care ar avé de scopu să făcă cunoscutu Maghiarilor interesele și aspirațiunile naționalităților și să le aducă mai aproape intereselor și aspirațiunilor maghiare.

6) Ștergerea legilor excepționale.

7) Revisiunea administrațiunei și apărarea intereselor agrare față de marele capitalu, ori spusu mai franco contra capitalului jidovesc.

8) Compatrioți! Să lăsăm la o parte frazele și să susținem o singură devisă: „Ungaria creștină“! Asta să ne conducă, asta să ne însuflească, asta să ne dea putere în luptele noastre contra reacțiunei păgâne și în nisuițele noastre de împăcare între noi, căci fără spiritul creștinismului devine patria jidovescă, și fără ideia Ungariei ne voru cutropi piciorle colosului dela Nord totulu, ce ne-au lăsat străbunii dreptu sfântă moștenire.

Procesul urbarialu al lui Banffy.

Actualulu ministru-președinte, ca capulu familiei Banffy, intentase înainte cu trei ani unu procesu contra bisericei greco-catolice din Boianu, comitatulu Sălagiului, pentru unu teritoriu mare de pădure și venitul de mulți ani din acel teritoriu, pe cari faimosulu baronu le reclamă acuma pentru familia sa. Tribunalulu respine pe Banffy cu pretensiunile sale, pe când tabla din Dobrișin îi dete dreptu. Curia, care se ocupă alaltăeri cu acestu procesu, nu aduse sentință în merit, ci hotărî de-a provoca prima instanță, să completeze actele.

Observăm, că nu este acesta primul casu, când Banffy, ca interesat în cauză, ridică pretensiuni vechi și intentază procese Românilor. Așa d. e., elu ca înrudit de aproape cu familia Kemény, pe timpul fișpăniei sale din Bistrița, era amestecat și interesat foarte mult în procesulu pe care numita familie baronescă îl intentase contra celor 44 comune grănițarești române din districtulu Năsăudului, totu pe baza unei pretensiuni de aproape unu secolu, și care procesu, afară de orice drept și lege, se fini în modu atât de desastroos pentru amintitele comune, cari trebuiră să rebonifice familiei Kemény aproape 400,000 fl.

Se vede, că coconulu Banffy e meșteru în arta de a-și „valida“ drepturi străbune, pe cari pôte nu le a avut nici-odată. Să vedem acuma, ore va câștiga biserica română din Boianu?

Voce polonă

asupra „partidei populare“.

Diarulu liberalu polon „Nowa Reforma“ e puțin multămitu cu pro-

gramulu partidei populare unguresci. Mai alesu nu se pôte împăca cu acel pasagi din programu care tractează cestiunea naționalităților din Ungaria.

Programulu partidei populare — dice numitul diar — sémănu cu acele vorbir de ale candidaților, în cari adevăratele intențiuni se acoperă frumusețu cu promisiuni, cari au să câștige candidaților aderenți. Promisiunile făcute naționalităților, rezervându-se tot-odată unitatea și caracterulu naționalu alu statulu maghiar, sunt curse, cari numai față cu neșperți potu avé efect. Sub aceste rezerve chiar și cei mai șoviniști Maghiari ar puté subscrie acele promisiuni.

„Alegeri scârbóse“.

Foia kossuthistă „Egyetértés“ dela 6 Februarie se ocupă la locul primu cu alegerile, ce s'au făcutu dillele acestea în cercurile, cari au devenit vacante în urma schimbărilor provocate de crisa ministerială. Cu mare regretu și cu multă mâhnire foia kossuthistă face nisce mărturisiri, pe cari e bine să le cunoșcă lumea nepreocupată, ca să vedă, ce plătesce în Ungaria libertatea și dreptulu electoralu. Vorbindu despre cele două partide („liberală“ și „poporală“) cari au stat față în față pe câmpulu luptei electorale, „Egyetértés“ se exprimă astfel:

„Cum am puté noi să privim cu simpatia pe ori-cari din aceste două partide, cari au stat față în față la aceste alegeri? Noi într-o formă le suntem adversari la amândou. Pe una o urim pentru trecutul ei (partida „liberală“), pe alta o urim pentru viitorulu ei, fiindu plinu de îngrijire patriotică față cu ea (partida „poporală“). Pe cea dintăiu o caracterizează păcatele ei, pe cea de a doua intențiunile condamnabile. Una este la domnia și-și exercităză puterea în paguba națiunei, alta tinde la putere, vrëndu, ca cu mijlocele întunecoșei reacțiuni, să dărime tôte cuceririle progresului naționalu de până acum...

„Și pe câtu de repulsive sunt în totalitatea lor aceste două partide; pe câtu de repulsiv este trecutul uneia și viața de abia câteva săptămâni de aceleilalte: pe atât de scârbóse este lupta electorală dintre ele. Pe partea uneia este infecția vechiului sistem: corupțiune, forță brutală, suprimarea liberului exercitiu al drepturilor cetățenesci; pe partea celeilalte tabere este întrégă ticăloșia modulu de luptă politică: fanatismu sêlbatec, patimă confesională, exploatarea frivolă a sentimentulu electoral, amăgire urită, ațitarea claselor societății în contra lor, terorizarea revoluționară a păturilor populațiunei muncitoare...

„Intr'adevăr aceste au fostu alegeri scârbóse! Scârbóse dér instructive! Mințile sănătoșe și spiritele patriotice voru învăța pôte din aceste alegeri, că viața publică maghiară are lipsă de exemple mai nobile, căci astfel de alegeri potu să pricinuescă destrucțiă înfiorătoare nu numai în moravurile poporulu nostru, dér și în spiritulu publicu elu națiunei noastre. Căci, decât tótă sublimitatea exercitărei drepturilor politice e călcată în noroiu deoparte prin forță miserabilă și corupțiune, de altă parte prin seducerea josnică, ce se jôcă cu conștiințele: unde va fi atunci moralulu vieții publice maghiare, ce se va alege și de cea parte a cinstei politice maghiare, care a mai rămas încă și care a fostu salvată în timpu de două decenii de domnia ruinătoare a partidei liberale?

„Dumneșeu să ferescă națiunea maghiară, ca țera acesta să devină teatrulu de luptă a acestor partide. Obicnuirea acestei lupte nedemne ar fi cel mai mare pericol, ce s'ar puté inchipui pentru spiritulu publicu maghiar, și atunci ori-care din aceste partide ar câștiga victoria: adevăratele interese naționale n'ar mai puté fi legate de valorarea puterii nici uneia dintre ele...

„Budapesti Hírnap“ dela 6 Februarie încă se ocupă la locul primu cu alegerile din urmă, și dice într'altel:

„Ce situația tristă și desperată este aceea, când poporul stăndu în două tabere, una este condusă de aparatulu administrativ, începându dela fișpanu până jos la notarii și jūdii comunali; cealaltă o conduce preoțimea catolică, avëndu pe buze cuvintele ațitătoare ale bisericei. Din acestu soi de voce, să ne inchipuim acum cum voru fi alegerile generale. Nu voru fi unu rășboiu cruciatu, unu rășboiu civilu? Și decât pe acestu teren să mai aruncă și naționalitățile?... Pustiă, înfioră, nemângăioșă este oglinda viitorulu țării. Nu e mirare, decât depozitarii puterii, cari au adus aici patria, se clatină în conștiință și vestescu fusiunea. Dér fusiunea este acum unu mijlocu bagatelă... Ađi trebuie nouă ideie, nouă gândire, direcțiă nouă, autoritate nouă, putere morală nouă pentru-ca mințile să se iutócă. Fără de acestea terenulu se ruinează și mai de parte, și vechile partide se adăncesc în caosulu nesiguranței.

SCRIRILE DILEI.

27 Ianuarie.

I. P. S. Sa Metropolitulu Dr. V. Mihalyi, după cum cetim în „Hazánk“ de ieri, se află deja de două săptămâni în Budapesta pentru a regula afacerile, cari se referă la Metropolia Blășului. Joi, dice numita foia, noulu Metropolitu va merge la Viena, ca să depună jurământulu. Din Viena se reintorce directu la Lugosiu.

Dela Clușiu ni-se scrie: Sâmbăta viitoare va fi liberat din închisorea de-aici d-lu I. Popa Neșsa, condamnatu pentru adresele de aderență publicate în „Tribuna“. Mai rămănu în închisore d-nii T. L. Albini, A. Balteșu și G. Moldovanu, cari toți sunt sănătoși. D-lu G. Moldovanu însă a început să se capete o față palidă din cauza aerulu corupt și a umezelei păreților închisorei, la ceea-ce mai adauge și lipsa de apetitu.

Noii secretari de stat? Cu greu se formase ministerulu Bánffy, dér mai greu își află acuma secretari de stat diferiți ministri. Se șoie bine, că în realitate tôte agendele unui ministeru le pörtă respectivulu secretaru de stat, tótă greutatea și responsabilitatea zace pe umerii lui, deci este ușor de înțeles, că sub guvernulu obscurităților, ce ocupă astăđi fotoliile ministeriale ungare, nici unu omu de muncă nu ia și nu va lua bucurosu asupra-și angagiamente. Până acuma nu s'a făcutu încă numirea nici a unui secretaru de stat. Vom vedé, că „genialulu“ Bánffy de unde va mai scóte și pentru aceste posturi sateliții și mamelucii de lipsă.

Recunoscere de cetățenu român. Senatul român a votat recunoscerea de cetățenu român d-lui I. G. Babeșu, comptabilu la marea fabrică „Rhein, Scheesseret Comp.“ din Azuga și presidentulu secțiunei Predelu alu Ligei. — Felicitările noastre!

Note de unu florinu s'au detrasu din cursu până la finea lui Ianuarie 48.352.620. Aceste s'au ars și s'au declarat ca nimicite, ér în cursu au mai rămas 9.530.735.

Sf. sinodulu din România. În 26 Ian. v. d-lu Tache Ionescu ministru instrucțiunei publice și alu cultelor, a deschis Sf. Sinodulu, cetindu obicnuitul mesagi regala. Erau față 11 membri ai Sinodulu, printre cari P. S. Episcopulu Partenie și I. P. S. Metropolitulu Moldovei. A lipsitu din cauză de bolă arhierulu Ioanichie, locoțitoru la Episcopatul de Romanu. I. P. S. Sa Metropolitulu Primatu a arătat, cari sunt lucrările pe cari sf. Sinodulu e chemat să le resolve în sesiunea de față. Sinodulu a procedat după acesta la alegerea comisunilor, cari voru cerceta cărțile didactice religioșe.

Ioan Moldovanu a avut o fiică cu numele Susana, care ađi e preoțesă în Nirașteu și a-lu cărei fiu este nepotulu meu Emilu Viciu, profesor în Blășiu*.)

Pe lângă aceste Sasu Ioan imi mai împărtăși sfatul fratelui meu, ca la tótă întâmplarea să mă depărtez încătrău mă voru duce ochii, că ei încă sunt prea îngrijați pentru mine și că pericolulu de-a fi prinsu pôte să urmeze în totu momentulu.

Ne povesti mai departe, că în tótă ziua se taie câte-o vită pe sēma soldaților, că mai întâiu a datu tatălu meu unu juncu de patru ani și după aceea au promis și alți omeni, că voru da, însă pe lângă tôte aceste, soldații de rând, și cu deosebire cei de naționalitate maghiară, sunt foarte duri, ba chiar brutali față cu omenii, apoi toți de-arëndulu sunt tare infuriați asupra mea. Intre oficeri ar fi și unu Român; ei sunt încuartați în șura lui Cerghidenu Ionașu.

Depărtându-se omulu nostru și convingându-ne, că în zadar am aștepta să iēsă soldații din sat, ne-am decis a pă-

răsi acestu locu, de unde totu nu puteam ajuta nimic. Anume, eu m'am hotărît a merge la Blășiu și, eventualu, la Orlat, ca după puțină să facem posibilu a se porni din ore-care-va parte o mișcare românescă, în urma căreia dōră să voru ridica și soldații de pe acești bieți săteni, cari sunt aduși la desperare. Popu se hotărî a o lua cătră Câmpia afund, însă elu fiindu îmbrăcatu în nisce vestimente subțirele de veră, era eu în vestimente țărănesci, trebuia, vrëndu nevrëndu, ca amândoi să mai mergem încă odată pe-acasă, spre a ne provede cu vestimentele necesare.

Pentru executarea acestei hotărîri nu așteptam decât să vină noștea. Îndată ce sosi sēra, din ospitalitatea pēcurarulu Orosu am cinat, și după-ce am auzit în Chirileu sunetulu doboru și încetarea lor, Popu în vestimentele sale subțirele, c'unu bētu în mână, pe plóie și pe tină — după ce ne-am sărutat — s'a făcutu nevedutu în întunericulu nopții. Eu m'am mai reintorsu în casă, pentru-că imi propusesem să trec Mureșulu și să intru în Chirileu numai la mieđulu, sēu după mieđulu nopții.

(Va urma.)

*) Parentesa acesta a adausu autorulu, la textulu originalu, în anii din urmă.

Cestiunea comasărilor în Austria. În dieta provincială a Austriei de jos deputatul Piquet a dezvoltat necesitatea comasării, aducând de exemplu Ungaria, unde deja de 30 de ani se comasază și s'a comasat 2/3 din pământ. Deputatul Schneider întrerupse zicând: Dér cum? — Piquet: Spre mulțămirea tuturor. — Laeger: Deputatul Piquet a adus un exemplu nefericit. Comasarea în Ungaria a fost un lucru atât de netrebnic și nemerit, e un fapt ne mai pomenit comisiunilor organelor stăpânirii, încât fiecare om trebuie să se scandalizeze. Cetiți numai Memorandul Românilor și veți vedea convinge despre hotiile cele mari. Ori mergeți pe Alford să vedeți cum, prin comasare, proprietarii de mai înainte au ajuns la apă de lemn. Comasarea în Ungaria este o înșelăciune în stil mare.

Așezământul „Carol Elisabeta” din București. Prin „Monitorul oficial” s'a promulgat legea prin care se recunoște așezământului de ajutor pentru săteni „Carol-Elisabeta”, creat de Majestatea Sa, pentru a veni în ajutorul locuitorilor rurali, cari în anii de secetă sunt lipsiți de mijloace de trai — calitatea de persoană morală. În același timp a fost aprobat de către rege și regulamentul de administrație al acestui așezământ. Prin acest regulamentul administrația instituției e încredințată unui comitet compus dintr'un director, cei doi rectori ai universităților din București și Iași și din administratorul domeniului Coronei.

Un mort decorat. După cum anunță „Wiener Zeitung”, Majestatea Sa conferi fostului primar din Aussig, Adolf Kögler, crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif. Kögler însă muri în 5 l. c. înainte de ce apăruse în foia oficială actul de distincție.

Procesul contra regelui Italiei. „Gazeta Piemontese” anunță, că surorile Orsini din Florența au intentat regelui Italiei un proces pentru acea colecție numismatică confiscată, pe care familia Orsini, la timpul său, o împrumutase lui Francisc de Lotaringia, soțului reginei Maria Teresia.

Transferare. Majorul Iosif Băcila dela regimentul de infanterie 59, a fost transferat la regimentul 49.

Noi cetățeni români. „Gazeta oficială” publică decretul, prin care se acordă recunoșterea calității de cetățenii români d-lor Iuliu Blăsianu, Aurel Miescu, Români din Transilvania și Anastasie N. Blațodim, român din Macedonia.

Bulgaria și Rusia. Un corespondent al lui „Budapesti Hirap” a avut o convorbire cu trei politici bulgari: Zancov, Stambulov și Stoianov asupra raporturilor dintre Rusia și Bulgaria. Zancov ține, că e legionul numărul filo-rușilor bulgari. Ei voiesc, ca Bulgaria să se conformeze stipulațiilor tratatului din Berlin. Bulgaria a vătmătu însu aceste stipulații, când n'a cerut învoirea Rusiei la alegerea principelui... Rusia, ține Zancov, nu e preocupată față de Ferdinand. Asta e numai o legendă a ziarelor germane, dér nu e un adevăr. Rusia vré numai, ca Bulgaria să-și recunoască greșela comisă față de puternicul ei vecin, și să-și ceară iertare pentru această greșală. Rusia e gata a trage velt asupra trecutului, dér în privința acestei Ferdinand trebuie să implinescă unele condiții, între altele, să-și crească fiul în religia ortodoxă. Zancov declară apoi, că el nu va primi să formeze un cabinet, până când Rusia nu va căpeta satisfacția dorită.

Colera în Constantinopol. Din Constantinopol se depeșază, că casurile sporadice de colera crescând în timpul din urmă, consiliul de sănătate a decis, ca toate proveniențele din Constantinopol de pe uscat și pe mare vor suferi în toate porturile otomane o carantină de 5 zile.

După cifrele oficiale, șese casuri de colera și două decese s'au produs la Constantinopol dela 31 Ianuarie. Au fost 3 la Stambul, unul în mahalaua Bechtach, unul la Vrang și unul în trupele de infanterie.

Cununiă. D-lu Isidor Suceava din Ibănești, teolog absolut, și d-ra Elena Posmușan din Ragla, se vor cununa la 17 Februarie n. c. în biserica română greco-cat. din Ragla.

Tinerimea meseriașă din Arad aranjază Sămbătă în 16 Februarie n. 1895, în sala „Krispin”, convenire socială împreună cu jocul. Pentru comitetul aranjator: Petru Truția, președinte. Ilie Crăciun, casar. Inceputul la 8 ore seara. Bilete de intrare: de persoană 80 cr., de familie (3 persoane) 2 fl. Din venitul curat se vor ajuta învățaceii meseriași români, lipsiți de mijloce.

Teatrul german. Duminecă în 10 Febr. a. c. se va reprezenta a treia oră comedia de Sardou „Madame Sans-Gêne”. Luni se va reprezenta: „Gringoire”. — „Der Geigenmacher von Cremona”. — „Der Praesident”. Marți se va da „Othello”, Joi „Hamlet”.

Pentru honveții luptători din 1848.

În ședința dela 6 Februarie a dietei ungurești s'a pus la dezbateră bugetul ministeriului de honveți.

Cu ocazia această deputatul Illyés Bălint a prezentat, în numele partidei „independente și dela 48”, un proiect de rezoluție, în care cere, ca la preliminarea bugetului viitor pentru anul 1896, să se aibă în deosebită considerație ajutorarea honveților dela 1848, și în locul celor 300,000 fl. de până acum, să se prelimizeze pentru ajutorarea lor 400,000 fl.

La prezentarea proiectului său de rezoluție, vorbitorul ține un discurs, în care arată „deplorabila situație în care se află ați glorioși luptători pentru libertate dela 1848” și ajunse la concluziunea, că astăzi stările s'au schimbat, astăzi nu mai e ca înainte, când cestiunea ajutorării acestor honveți trecea ca o cestiune privată, și se ținea, că statul nu pte să se amestece în treba asta; guvernul trebuie să ia în mână sa afacerea această, căci cestiunea ajutorării honveților este astăzi o cestiune a statului.

A fost de-ajuns, ca să se facă propunerea, pentru ca imediat și fără nici o contra-țicere să și fi primită. Ba ministrul-președinte Bánffy se ridică și pentru a da cu o dovadă mai multă despre „patriotismul său”, declară, că nu numai pentru anul 1896, ci chiar și pentru anul curent, 1895, e aplicat să dea suma de 400,000 fl. pentru ajutorarea honveților.

Se înțelege că înțegă dieta a întimpinat cu bucurie declarațiunea lui Bánffy și a votat unanim ajutorul de 400,000 fl.

E frumos, că bărbații de stat ai Maghiarilor se interesează atât de mult de „luptătorii lor pentru libertate”. Și mai frumos însă ar fi, dacă ei și-ar manifesta „generositatea” această a lor pe socotela proprie, ér nu pe socotela statului, căci statul e alcătuit din mai multe popore, cari nu de aceea plătesc contribuțiile cele mari, pentru ca Ungurii să le împartă între sine, ér pe cetățenii de alte limbi să-și desconsidere.

Cestiunea națională în camera română.

(Răspunsul ministrului T. Ionescu la discursul lui I. Grădișteanu în ședința dela 8 (20) Dec. 1894).

D-lu Tache Ionescu, ministru al cultelor și instrucțiunii publice: D-lor deputați, guvernul a răspuns și anul trecut și anul acesta foarte îndelungat la cestiunea ridicată de d-lu Grădișteanu; guvernul nu are nimic de adăugat, și etă pentru ce:

Pentru-că, independent de celelalte cestiuni, cari s'au discutat îndestul, această situațiunea Românilor din Ungaria este nouă și veche, etc., d-lu Grădișteanu a

adus în dezbateră două lucruri, cari au aerul de a fi noi, dér cari nu sunt.

Ne intrăbă, dacă este adevărat, că România a intrat în tripla alianță? Cine ține intrat, ține alianță încheiată.

Apoi acesta a spus d-lu Kálnoky Nu. D-sa a spus numai, că România este cel d'întăiu Stat, care s'a apropiat, nu a intrat, de această grupare, care se chiamă tripla alianță. Când s'a putut petrece acest eveniment al apropiării României? Cine n'o știe? S'a petrecut la 1883, când d-lu Ion Brătianu a fost la Gastein, și când, la întorcerea sa, a fost interpelat amical de d-lu Stolojanu, interpelare, în care s'a spus într'un faimos discurs, că noi suntem cu sprijinitorii păcii, și cine va turbura pacea, va găsi și sabia noastră.

Dacă d-lu Grădișteanu vré să aibă explicații mai lămurite de ceea, ce se va fi petrecut în momentul apropiării, (nu intrării) României de tripla alianță, să nu se adreseze la noi, și cum repausatul Brătianu nu pte să i răspundă, d-sa trebuie să se adreseze la d-lu Sturdza, care a moștenit situațiunea politică a partidului, și cunoste secretele, și are pte și ceva hărțuțe de răsfătat...

O voce: Cine este la putere?

D. Take Ionescu, ministru al cultelor și instrucțiunii publice: Nu este vorba de acesta; D. Grădișteanu, întrebând dacă s'a încheiat un tratat, și cari sunt condițiunile lui, îl trimet la acela, care a stipulat condițiunile, dacă se vor fi stipulat...

O voce: Sunt stipulate.

D. Take Ionescu, ministru al cultelor și instrucțiunii publice: Aceasta este treba D-vostre, absolut a D-vostre...

D. N. Fleva: D. Grădișteanu nu este în partidul liberal.

D. Take Ionescu, ministru al cultelor și instrucțiunii publice: Răspunde D-ta, care ești în partidul liberal.

A doua cestiune:

D. Grădișteanu a venit din nou să ne propună o idee, pe care ni-au propus-o anul trecut mai mulți oratori și care a fost de noi respinsă.

Politica esternă a României, dacă România va avea vre-odată ocaziunea să se pronunțe între o grupare de puteri și alta, politica României, ține D-sa, trebuie să se conducă nu după întrebarea primordială, care alianță a României asigură mai multă existență și independența regatului, ci după o altă idee, care ar fi și mai primordială după D. Grădișteanu. (Întreruperi)...

D. I. Grădișteanu: Una este legată de alta.

D. Take Ionescu, ministru al cultelor și instrucțiunii publice: Se pte, dér când sunt despărțite, trebuie să alegi pe una. (Întreruperi). Sciu, care este politica D-tale. D-ta nu vrei să fie despărțite. Dér dacă în fapt ar fi, ce faci? Să nu faci absolut nimic?

Așteptu răspunsul și nu-l găsescu. Nu, D-lor, trebuie să alegem. Și atunci după ce o să ne conducem noi? După interesele de conservare ale statului român și independenței sale, sau după asigurarea unui trai mai bun pentru Românii din afară din Regat?

Încă odată, răspunsurile ce ni-se dau nu ne satisfac. Sunt cam vagi. Totuși câte odată par-că lucrurile se luminează.

Ați auditu anul trecut deja pe d-lu Șendrea în senat și pe d-lu Fleva aci, cari au țis: să facem ce a făcut Italia, ca Victor Emanuel, să abandonăm Nissa și Savoia; să facem o jertfă în schimbul a altu ceva. Aluziunea era evidentă, pentru-că venea după discursul d-lui Ariou, relativ la pierderea Basarabiei.

Etă o politică; dér cea politică, pe câtu scim, nu a primitu nici-odată partidul liberal; și foarte bine spunea d-lu Grădișteanu, că partidul liberal ar trebui să se esplice, dacă în credința sa politică statul român trebuie să se conducă de interesul menținerii statului român și al independenței sale, sau să alerge după bunul trai al Românilor de dincolo.

Cât despre noi, nu ne-am dat în lături să spunem clar și categoric, că ori-care ni-ar fi și ne este dragostea pentru toți Românii, dacă veri odată statul român ar avé nevoie să-și hotărăscă alianțele sale, cea dintăiu grijă a omenilor de stat din România ar fi, să se întrebă: care politică asigură mai multă integritatea și independența regatului român.

Acăsta o redem și noi ca și Ion Brătianu, căci dacă existența Românilor afară din regat este necesară, existența regatului este indispensabilă pentru totă suflarea românească.

Etă răspunsul nostru; nimic alta nu mai avem de adăugat.

Literatură.

În tipografia G. A. Lăzăreanu din București (Str. Episcopiei Nr. 3.) a apărut „Lumina Asiei” sau Marea renunțare, care este viața și învățătura lui Gautama, principe al Indiei și întemeietor al Budismului, scris de Edwin Arnold, tradus din englezesca de Grigore Goilav, senator, oficer al ordinului „Corona României”, membru al Societății geografice din București. — Acăsta scriere, care din anul 1879, când a apărut pentru întâia-dată, și până în 1885 s'a publicat nu mai puțin, decât în 29 de ediții, — a făcut senzație mare în lumea occidentală. Traducătorul o dedică Alteței Sale regale Principesei Maria a României. Un exemplar costă 2 lei.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 8 Februarie. În conferința de aseră a partidului liberal, ministrul de finance accentuă, că noul cabinet își va ține ca datorință de-a susține programul financiar al guvernului de mai înainte, în totă întregitate sa, neștirbit și neschimbat.

Csakathurn, 8 Februarie. După o luptă electorală, înverșunată până la 9 1/2 ore seara, ministrul Wlassici fu ales deputat cu 1280 voturi. Contra-candidatul Major primi 1220 voturi.

Roma, 8 Februarie. Se lătesce fama, că prințul moștenitor italian s'a logodit cu fiica mai tină a prințului de Wales.

NECROLOG. Ved. Ana Părvu din Zărnești a încetat din viață Mercuri în 25 Ianuarie st. v. în etate de 85 ani. O jălescă intristații: Maria Părvu căs. Dan, Neculae Părvu învățator, ca fi; Nicodim Dan învățator, ca ginere, și alte nume-rose rudenii. — Fiă-i țărâna ușor!

DIVERSE.

Pământul... proprietatea Sultanului. După coranul turcesc nu numai totu pământul, care e sub stăpânirea Sultanului, este proprietatea acestuia, ci ori și unde ar pune Sultanul piciorul, pământul acela, fie și proprietate străină, trebuie să treacă în stăpânirea Sultanului de drept, dacă nu de fapt. Etă esplicarea logică, pentru ce Sultanul nu vizitează curțile suveranilor din Europa, căci, după coran, este silit să declare țera ori-cărui Suveran de proprietatea sa. Și totuși s'a întemplat, ca unii Sultani să viziteze curtea din Londra, din Paris. Se ține că acesta s'a întemplat nu fără a consulta pe marele Imam și pe hogi. Aceștia ca totdeauna au știut să impace capra cu varza, au sfătuit pe Sultan să-și poruncescă ghetă cu două țărpi, să închidă țărâna luată din pământul turcesc, astfel va observa prescripțiunile coranului, căci va călca pe pământul său propriu.

Efectele electricității. Fisicianul francez Blondeau a comunicat academiei de științe franceze nise rezultate foarte importante, pe cari le-a obținut prin experimentele sale cu electro-magnetismul, sau galvanismul. Curentul electric, ține el, cõe fructele. Și etă cum a venit el la această descoperire: A luat și electrisat mere, pere, prune etc. și toate acestea se cõpsă mai curând fiind electrisate, decât cele de lângă ele, cari nu fuseseră electrisate. Mai departe, introduse el un curent electric în grâne și diferite semințe, le sãmă și lângă acestea sãmă și semințe neelectrisate, rezultatul a fost, că cele electrisate încõțiră și crescură mai repede și mai puternice, decât cele neelectrisate. În legătură cu acesta mai amintim, că un fotograf renumit din Londra a inventat o mașină electro-magnetică, cu care lua și copia portrete fără lumina soarelui, acesta fiind înlocuit cu lumina electrică.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Februarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	125.76
Renta de corone ung. 4%	99.15
Imp. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	128.50
Imp. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.25
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.75
Bonuri rurale ungare	98.20
Bonuri rurale croate-slavone.	98.50
Imp. rum. ung. cu premii	160.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	147.50
Renta de hartie austr.	100.82
Renta de argint austr.	100.85
Renta de aur austr.	125.65
Losuri din 1860	158.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	501.—
Actii de-ale Banței austro-ungarã	1078.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	414.25
Napoleonori	9.85 1/2
Marcii imp. ger.	60.70
London (lire sterlinge).	124.20
Rente de corone austr.	101.55

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Februarie 1895.

Banote rom. Cump.	9.74	Vând.	9.79
Argint român. Cump.	9.65	Vând.	9.70
Napoleon-d'or Cump.	9.82	Vând.	9.85
Galbeni Cump.	5.85	Vând.	5.90
Ruble rusești Cump.	132.—	Vând.	—
Marcii germane Cump.	60.15	Vând.	—
Seris. foug. Albina 5%	100.75	Vând.	101.75
Lire turcești Cump.	11.15	Vând.	—

Nr. 1222—1895.

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de comisar de poliție cu un salariu anual de 600 fl. și 150 fl. bani de locuință, respective pentru ocuparea posturilor orașenești de serviciu de venit din acest incident eventualmente vacante, se scrie prin această concurs.

Reflecții au de așteptat petițiile instruite în mod corespunzător până în 15 Februarie a. c. la prânz 1 ora acestui magistrat.

Brașov, 25 Ianuarie. 1895.

613 2—3. Magistratul orașenești.

**Cine vrea se bea
Vin bun și ieftin,
se și-l procure din
casa Nr. 48 strada Porții
la „Trei Litre“**

- 1 Litru Savignon fin 70 cr.
- 1 „ Leányka „ 50 „
- 1 „ Vin din 1892 „ 40 „
- 1 „ Vin din 1893 „ 30 „

596,9—10

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutie este provădită cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicele la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite boale femeiești a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încoco.—Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădită cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trasu (frotat) alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuințarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădite cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se cer anumite preparatele provădite cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Iekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger. 6—52.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

- Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
- Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
- Trenul mixt: 10 ore 25 minute seara.
- Tr. exp. Română: 5 ore 07 m. dimineața.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

- Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
- Trenul mixt: 7 ore 1 minute seara.
- Trenul accel.: 10 ore 37 minute seara.
- Tr. expr. Română: 10 ore 19 m. seara.

3. Dela Zărnești la Brașov.

- Trenul mixt: 7 ore 36 min. dimineața.
- Trenul mixt: 1 ora 44 min. după am.
- Trenul mixt: 0 ore 00 min. seara.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

- Trenul de persoane: 3 ore 10 după am.
- Trenul mixt: 8 ore 50 minute dim.
- Trenul mixt: 4 ore 50 min. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

- Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
- Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
- Trenul de persoane: 7 ore 43 min. seara.
- Tr. expr. Română: 10 ore 26 min. seara.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

- Trenul accel.: 4 ore 59 minute dim.
- Trenul mixt: 11 ore înainte de am.
- Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
- Tr. expr. Română: 5 ore 14 m. dim.

3. Dela Brașov la Zărnești:

- Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineața.
- " " 4 " 55 m. după am.
- Trenul mixt: 0 ore 00 min. seara.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

- Trenul mixt: 8 ore 19 min. dim.
- Trenul de persoane: 1 ora 51 m. d. am.
- Trenul mixt: 7 ore 20 min. seara.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțată nici continentul european, marea fabrică de argintărie s'a vădit necesită să dăruiească întregul ei deosit în schimbul unei răsplăte mici pentru muncă.

Ea sunt imputernicită să îndeplinească acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză,
- 6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent americană,
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent americană,
- 1 lingură de argint pentru supă patent americană,
- 1 lingură de argint pentru lapă patent americană,
- 2 ciocănele de argint, pentru spațiu, patent americană,
- 6 cesci Victoria englezești,
- 2 candelabre de masă,
- 1 strecurătoare pentru ceai,
- 1 zaharniță,
- 44 bucăți la un loc.

Tote cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 4 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatelii de fl. 6.30. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e o șarlatanie mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convine marfa trimisă banii înapoi, nimenea însă să nu trăcă cu vederea ocaziunea această favorabilă de-ași procura această garnitură pompoasă, care cu deosebire se potrivește pentru

dar de nuntă și în ori ce gospodărie.

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Haupt-Agentur der vereinigter amer. Patent-Silber-waarenfabriken. WIEN, II., Rembrandtstrasse 19

Telephon

Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursă postală sau cu trimitere înainte a sumei. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr. Veritabil numai cu marca.

Estras din scrisorile de recunoștință:

Vila Lhota, (Boemia) 7 Ian. 1895.

Sunt foarte mulțumit cu tacămurile trimise. Sunt solide, frumoase și ieftine.

Friedrich Popella, cooperator.

Verespatak, 29 Dec. 1894.

Pe adresa Bodnar, am comandat 41 cuțite și furculițe, sunt foarte bune și aduc mulțumirea în numele meu și al consortei mele.

Johann Neubauer.

Prebuch, 17 Dec. 1894.

Trimiterea D-tale cu care am fost pe deplin mulțumit, a făcut mare senzație, prin feținătate și bunătate.

A. Havelt.

Gross Bistritz (lângă Roznau)

3 Februarie 1894

Trimit suma pentru marfa trimisă și sunt pe deplin mulțumit.

Jacob Jelinek, parod

Jurajkod, 4 Dec. 1894

Cu trimiterea sunt foarte mulțumit. V-am recomandat la toți cunoștii mei.

Helena Rogi

Debovic, 30 Dec 1894

Cu trimiterea într'adevăr foarte mulțumit și v'am recomandat tuturor cunoștii mei.

Johann Bastecko, caporal de gendarmerie

599,3—6.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

- Pe trei luni . . . . . 3 fl. —
- Pe șase luni . . . . . 6 fl. —
- Pe un an . . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

- Pe trei luni . . . . . 10 fr.
- Pe șase luni . . . . . 20 fr.
- Pe un an . . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

- Pe an . . . . . 2 fl. —
- Pe șase luni . . . . . 1 fl. —
- Pe trei luni . . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

- Pe an . . . . . 8 franci.
- Pe șase luni . . . . . 4 franci.
- Pe trei luni . . . . . 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrie, administratiunii. In casul pu-

blicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ & 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu și în tutungeria I. Gross.